

Svenska kulturlandskap

Inbjudan: temadag om betesdrift

11 oktober 2017

Roslagen i östra Uppland

Innehåll

Varför?

Ett viktigt mål med hela nätverket [Svenska kulturlandskap](#) är att upprätthålla kunskaperna och hålla dem levande för framtiden. Det gör vi genom att fortsätta arbeta med olika skötselåtgärder i landskapet, men också genom utbyte med varandra för ännu mera kunskapsutveckling.

Betesdrift

Huvudfokus är själva kunnandet om hur man som brukare/förvaltare kan hantera en fungerande betesdrift och samtidigt på bästa sätt gynna de värden man vill gynna. Det handlar då inte bara om biologisk mångfald utan även om kulturmiljövärden och -landskap och förstås själva animalieproduktionen. Andra viktiga frågor är friluftsliv & besöksnäring, mat-profilering m.m. Eftersom vi tar träffen vid betessäsongens slut kan vi jämföra brukningsinriktning och åtgärder under säsongen med resultatet, och diskutera fåll-indelning, djurslag, påsläpp-tidpunkter, djurhälsa, behov av betesputsning, refugier, m.m. Några viktiga frågor:

- Vilka olika syften finns det med betesdrift och hur ska jag tänka när jag bestämmer mig för vilket syfte jag ska välja?
- Hur ska jag göra fållindelning för att gynna biologiskt kulturarv?
- När ska jag släppa på djur och hur länge ska de beta? Hur kan jag kombinera bra landskapsvård med köttproduktion?
- Vad är skillnaden mellan olika betesdjur? Vad bör jag tänka på?

Läs mer om betesdrift på [nätverkets webbplats](#).

Tvärnö Mellangården

Mellangården på Tvärnö i norra Roslagen drivs av Anders Johansson och Eva Medin Johansson, med hjälp av nöt och får. De har även försäljning av lokala produkter, samt Bo på lantgård verksamhet och aktiviteter som fiske, båttransporter med mera. Större delar av deras marker ingår i Östra Tvärnö naturreservat. Här finns öppna artrika hagar, ekhagar, hassellundar, betad kalkbarrskog, strandängar och kärr. Det är ett småbrutet och vackert skärgårdslandskap. Området har betats sedan järnåldern men vuxit igen under senare delen av 1900-talet. De senaste 10 åren har större restaureringar gjorts för att återskapa beteslandskapet.

Läs mer om naturreservatet [Östra Tvärnö](#), och ta gärna också en titt på [Mellangårdens webbsida](#).

Tvärnö

Boda

Boda by är typisk för landskapet i norra Roslagen, med en småskalig mosaik av åkrar, betesbackar, skog och våtmarker. I området finns tre ÅGP-arter: två sköldbaggas som lever på krissla och mnemosynefjäril som lever på nunneört. Båda kategorierna av arter är svårskötta eftersom de varken tål långvarig igenväxning eller hård hävd. Upplandsstiftelsen har i samarbete med Centrum för Biologisk Mångfald gjort historisk-ekologiska analyser av krisslabaggarna och mnemosynefjärilen, för att dels komma på vilken historisk hävd som kan förklara att de finns i området, dels hitta sätt att efterlikna den hävden i dagens skötsel. Lösningen har blivit reglering av betestidpunkten, vilken i sin tur krävt samordning med bete av andra marker. Dessutom har särskilda hänsyn tagits vid restaurering av

Boda

mnemosynefjäril

betesmarkerna. Både betestidpunkten och den anpassade restaureringen har krävt kommunikation med landsbygdsenheten, för att inte skapa problem med miljöersättningar. Därtill har behövts särskild uppföljning av betet för att se till att det har lämplig intensitet.

Mer om Upplandsstiftelsens arbete med betesmarker i Roslagen kan du läsa [här](#).

Praktisk info

Anmäl dig

- senast fredag 22 september

Länk till själva anmälan [här](#).

Frågor? Vänd dig till nätverkets samordnare Hjalmar Croneborg.

E-post: landskapsvardskoordinator@conservation.gu.se

Telefon: 0706 15 05 75

Har du frågor om markerna i Roslagen, kontakta Maria Hoflin vid Upplandsstiftelsen. E-post. maria.hoflin@upplandsstiftelsen.se.

Tel. 070-438 18 47.

När, var, hur?

Tid: Onsdag 11 oktober kl. 10.00 – 16.30.

Plats: Vi samlas vid busstationen i Östhammar och åker tillsammans i buss därifrån kl. 10.00.

Resa

Information om hur man tar sig till Östhammar med kollektivtrafik hittar du [här](#).

Karta

Se [här](#).

Mat

Ingår - ordnas gemensamt för alla deltagare.

När du anmäler dig, meddela om du önskar särskild kost av något slag!

Kostnad

500 kr. Faktura skickas i efterhand.

Träffen arrangeras i samverkan med [Upplandsstiftelsen](#).

